

Asia: Kirkonkonmäenkatu 15, tontin rajojen tarkistaminen, osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineisto, asemakaava nro 8865 (TRE:1601/10.02.02/2021)

Osallisuus kaavahankkeessa

Messukylän omakotiyhdistys ry ilmoittautuu osalliseksi otsikossa mainitun kaavan laadintaan. Omakotiyhdistyksen toiminta-alue kattaa Kirkonmäenkadun länsipuoliset pientaloalueet sekä Aakkulanharjulla sijaitsevan Vilusentien pientaloalueen. Aakkulanharju sekä sen eteläpuoleinen Santaharjunpuisto ovat alueen asujamistolle tärkeitä lähivirkistysalueita.

Mielipiteenään 27.4.2023 päiväystä asemakaavan 8865 osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta Messukylän omakotiyhdistys toteaa seuraavan.

Yleiskaavan ohjausvaikutus

Kuten osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan, aluetta koskevat Kantakaupungin yleiskaava 2040 ja Kantakaupungin vaiheyleiskaava 2017-21. Nämä yleiskaavat on hyväksytty vuosina 2017 ja 2020.

Yleiskaavojen mukaan alue kuuluu kaupungin keskuspuistoverkoston ja keskuspuistoverkoston kehittämistarvealueeseen. Kaavamääräyksen mukaan alueelle tulee laatia kokonaissuunnitelma, jonka tavoitteena on vahvistaa alueen tunnettavuutta ja saavutettavuutta koko kaupunkiseutua palvelevana monipuolisena keskuspuistona. Suunnitelmassa tulee sovittaa yhteen virkistystoimintojen ja -palvelujen tarpeet ja muu maankäyttö luonnonympäristön, kulttuuriympäristön ja maiseman arvojen kanssa.

Yleiskaavassa on esitetty myös kaksi Kirkkosuonnotkon ja Aakkulanharjun/ Santaharjunpuiston yhdistävää virkistysyhteyttä.

Alueella voimassa olevat asemakaavat on hyväksytty vuosina 1984 ja 1996 eikä niissä näin oleen ole huomioitu uusien yleiskaavojen ohjausvaikutusta. Asemakaavoja ei myöskään ole toteutettu Uurnakujan ja pysäköintialueen rakentamisen osalta. Asemakaavojen voidaan todeta olevan vanhentuneita näiltä osin suhteessa yleiskaavan tavoitteisiin.

Suunnittelualan taustaa ja lähtökohtia

Nykyisen urheiluhallin asemakaava laadittiin 1980-luvulla ratsastuskeskusta varten. Alueen suunnittelun kannalta keskeinen kysymys oli alueen ajoneuvoliikenteen liittymän ratkaiseminen liikenneturvallisuuden kannalta hyväksyttävällä tavalla. Ajoneuvoliikenne on kaavassa ohjattu kiinteistölle Kirkonmäenkadun notkelman läheltä ja ajo rinteessä sijaitsevalle pysäköintialueelle on kaavassa osoitetun Uurnakujan kautta. Ratkaisun lähtökohtana oli liittymän sijoittaminen riittävälle etäisyydelle Kirkonmäenkadun jyrkästä kaarteesta, jossa sijaitsee kevyen liikenteen ylityspaikka.

Hautausmaan laajennuksen asemakaavassa vuodelta 1996 sallittiin tarpeellisten kulkuteiden johtaminen Kirkonmäenkadulta pysäköintialueelle ja hautausmaan huoltorakennukselle kadun varteen osoitetun istutusalueen kautta. Tässä vaiheessa katsottiin, että alueen käyttö pysäköintiin palvelee lähinnä kirkkoa ja hautausmaata juhlapyhinä. On lisäksi huomattava, että asemakaavassa pysäköintialueesta on muuhun käyttöön osoitettavaksi sallittu vain 30% pysäköintipaikoista. Pääliikenneyhteys pysäköintialueelle osoitettiin asemakaavassa edelleen Uurnakujan kautta.

Ratsastuskeskuksen suunnitelman jäätyä toteutumatta alueelle myönnettiin asemakaavan perustella lupa Golfen sisäharjoitushallille eli nykyiselle rakennukselle. Hallirakennuksen luvituksetmenettelyssä keskeisessä osassa olivat hallirakennuksen maisemavaikutukset ja hallin näkyvyys suhteessa uuden hautausmaan keskiönä olevaan muistomerkkiin. Lupamenettelyssä hallin sijaintia muutettiin siten, että se ei rajoitu Uurnakujaan, vaan jää taustalle puustoitseen maisemaan.

Nykytilanne alueella

Viskarinkadun päätteenä oleva kevyen liikenteen reitti ja sen jatkeena olevan suojatien on tärkeä virkistysreittiyhteys Aakkulan alueelta Aakkulanharjun-Santaharjunpuiston alueelle. Kirkonmäenkadun ylityksen jälkeen itään kohti Kaukajärveä johtava, valaistu kevyen liikenteen reitti kulkee läpi asemakaavan mukaisen, sorapintaisen pysäköintialueen. Reittiyhteys on merkittävä sekä pyöräilyä että kävelyä palvelevana virkistysyhteytenä että koululaisten reittinä.

Nykyinen liittymäjärjestely urheiluhallille on toimiva ja ottaa huomioon Kirkonmäenkadun kaarteiden ja kaltevuuden aiheuttamat ongelmat. Pääsuunta urheiluhallille saavuttaessa on Messukylänsäältä ja nykyinen liittymän paikka mahdollistaa myös vasemmalle kääntyvien pysähtymisen ja jonottamisen vilkkaina liikennöintiaikoina.

Liikennevaikutukset ja -järjestelyt: WSP:n lausunto

Kaava-aineistoon liittyy WSP:n asiantuntijalausunto kaavaluonnoksessa esitetyistä liikennejärjestelyistä. Sen mukaan suunnitellun pysäköintialueen liittymä sijaitsee loivassa ulkokaarteissa, josta on helppo nähdä Kirkonmäenkadulle, eivätkä näkemät muodosta kohdassa ongelmia. Mäen jyrkkyyden vuoksi liittymäpaikka ei kuitenkaan ole paras mahdollinen. Pohjoisesta tultaessa jyrkkä alamäki lisää peräänajo-onnettomuuksien riskiä etenkin liukkaalla talvikelillä. Jyrkässä mäessä myös pyöräilijän ajoneuvonopeudet Kirkonmäenkadulla ovat korkeat liittymän kanssa risteävällä pyörätiellä.

Nykyinen liittymä sijaitsee näkemiltään hyvässä paikassa ja Kirkonmäenkadun pituuskaltevuus liittymän kohdalla on noin 3,5 %. Kirkonmäenkadulla optimaalisin paikka pysäköintialueen ajoneuvoliittymälle olisi nykyisen Uurnakujan liittymäpaikka. Kaiken tontin ajoneuvoliikenteen yhdistäminen samaan liittymään vähentää autoliikenteen ja pyöräilyn risteämispaikkoja Kirkonmäenkadun pyöräilyn pääreitillä.

Lausunto osoittaa osaltaan sen, että ajoneuvoliikenteen liittymän sijoittaminen suunnitellulla tavalla heikentäisi merkittävästi alueen liikenneturvallisuutta. On otettava lisäksi huomioon,

että lausunnossa ei ole huomioitu Viskarinkadun päätteenä olevan kevyen liikenteen reitin liittymää ja suojatietä Kirkonmäenkadulla.

Johtopäätökset

Voimassa olevien yleiskaavojen merkintöjen mukaan virkistyskäyttö ja sen kehittäminen ovat alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa ensisijaisia toimintoja. Messukylän omakotiyhdistys katsoo, että kaavan laadinnan yhteydessä tulee laatia yleiskaavan määräyksen mukainen yleissuunnitelma Kirkonmäenkadun ylittävälle virkistysyhteyksille: mihin yhteydet sijoittuvat ympäristöltään laadukkaina ja liikenneturvallisuuden kannalta turvallisina reitteinä. Mikäli virkistysyhteyksien turvallisuus vaatii Kirkonmäenkadun alitusta, tulee sen vaatimat alueva-
raukset ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa. Ulkoilu- ja koululaisreittinä toimiva, hautausmaan alapuolella rinteen reunassa kulkeva reitti tulee ensisijaisesti säilyttää ja kunnostaa nykyiselle paikalleen. Asemakaavaluonnoksessa esitetyt kulkureitit pysäköintialueen reunoilla eivät täytä sujuvaa ja turvallista reittiyhteyttä kevyelle liikenteelle.

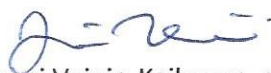
Suunniteltu urheiluhallin liittymän siirto pohjoisemmaksi nykyisen hautausmaan pysäköinti-
alueen liittymän paikalle heikentäisi merkittävästi alueen liikenneturvallisuutta. Ratkaisu toisi kasvavan pysäköintiliikenteen ongelmalliseen kohtaan Kirkonmäenkadun jyrkkään rinteeseen, johon sijoittuu myös kevyen liikenteen ylityspaikka. Uusi liittymä aiheuttaisi myös vaarallisen risteyksen Kirkonmäenkadun pyörätielle. Urheiluhallin ajoneuvoliittymän sijainti tulee ratkaista sen nykyisen sijainnin pohjalta.

Suunnittelualue liittyy kokonaisuudessaan arvokkaaseen harjujaksoon, mikä tulee ottaa huomioon alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa. Virkistysreitistöjen säilyttäminen laadukkaina ja harjumaisemaan tukeutuvina on ensisijainen tavoite, mutta myös pysäköinti alueella tulee sijoittaa siten, ettei se aiheuta esimerkiksi tarvetta maaston merkittäviin leikkauksiin. Suunnittelun lisärakentamisen osalta (sijoittuminen, rakentamisen määrä, rakennusten korkeus ja käytettävät materiaalit) on otettava huomioon suhde maisemaan ja rakentamista tulee ohjata siten, että se soveltuu virkistysalueen kokonaisuuteen.

Messukylässä 15.05.2023

Messukylän omakotiyhdistys ry:n puolesta

Risto Nuutinen, varapj

Jenni Vainio-Kaikuvuo, sihteeri

Sähköpostiosoitteemme:
info@messukylalaiset.com